



—Al Banc on joestic col·locat donen tres dies de festa als «grooms», una setmana als porters, quinze dies al personal, un mes als apoderats, dos mesos als caps de secció...

—I al director general?

—Oh, aquest ja fa festa tot l'any!



Supersticions nadalenques

Les grans solemnitats de l'Església van acompanyades en molts països de les més estranyes i curioses supersticions.

Al Trentí, posem per cas, en els dies que transcorren entre Nadal i la festa dels Sants Reis, hi ha costums, derivades de llegendes, que tothom observa com si fossin de tradició religiosa.

A totes les cases es fan aquests dies unes certes coques farcides de confitures, nomenades «knakal». Les noies casadores es disputen a cops i empentes el primer «knakal» que surt del forn i que, segons la tradició, té la virtut de proporcionar marit a aquella que l'arreplega.

La minyona que aconsegueix fer seu el «knakal» de referència ix a correccuïta de la casa i després de donar tres volts de correguda per l'exterior, llença la coca com si fos un disc, després del qual no ha de fer sinó esperar el primer home que passa, en la seguretat d'«què aquell ha d'ésser el seu marit».

I val a dir que alguna vegada s'ha donat el cas de què la fetilleria s'ha vist confirmada per la realitat.

Tal va succeir un cop en què la criada d'una casa de pagès, en començar juntament amb altres noies de les cases veïnes el joc de les tres voltetes i del llençament de la coca, va topar-se amb el seu amo en persona. A la minyona li van caure les ales del cor, car si bé era cert que el seu amo era jove, ben plantat i ric, i, per tant, un partit més que excel·lent per una criada, hi havia el petit inconvenient de què ja era casat. Però com res no impedia que podés restar vidu, heu's aquí que al cap de poc temps se li va unir l'esposa i va casar-se amb la seva serventa. I que li diguessin a l'afortunada, que això de la virtut dels «knakals» primer eixits del forn eren vuits y nous!

Dins dels mateixos dies, a Valdàbia es practica una costum no menys supersticiosa. Un individu de la família es col·loca al bell mig de la sala, d'esquena a la porta, i en aquesta posició llença pel damunt del seu cap una sabata, en el ben entès de que si la sabata cau de punta en direcció a l'entrada, cal creure que dintre l'any nou morirà algú d'aquella casa, desgràcia que uns cops es realitza i altres no, independentment, és clar, de què la sabata caigui o no de punta, ço que en realitat no té més eficàcia que la de cercar-se estúpidament motiu de passar unes males festes.

En la mateixa regió es troba també molt estesa entre la gent camperola l'estranya creença de què en la nit de Reis, les bèsties parlen dins de llurs estables.

Els pagesos i els remaders tenen bona cura, doncs, en tancar el bestiar dins les corts els corralis i els estibles bon punt arriba el capvespre

de la vigília de l'Epifania amb tal de què els animals puguin descapdellar, en fer-se fosc, llurs converses, que par oïda humana pot sorprendre sense pena de la vida.

Això, que no deixa d'ésser una bestiesa més gran que les bestieses que es dirien les bèsties si, en efecte, poguessin parlar, és cregut a ulls clucs pels camperols del país, i àdhuc es conten cassos de punicció de temeràries indiscrecions.

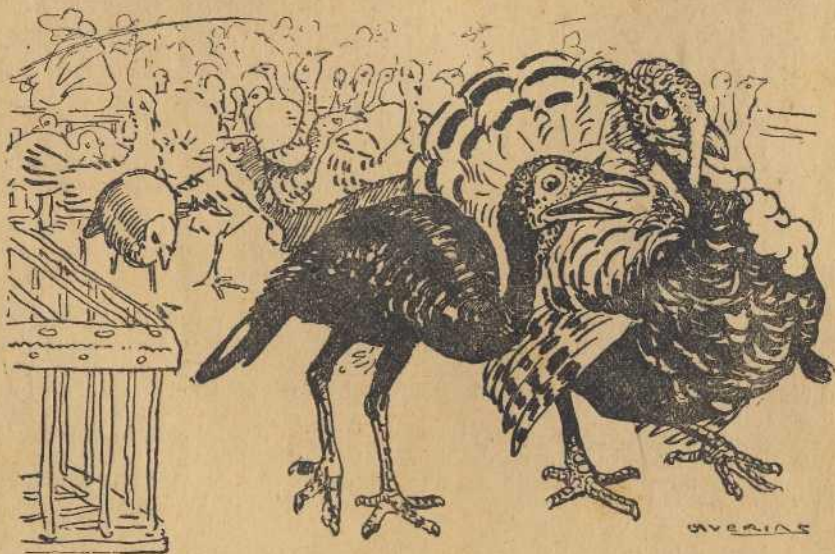
Diuem, en efecte, que en ésser arribada la nit de Reis un bouer va voler comprovar una vegada ço que hi podia haver de veritat en la llegenda, i que, havent acostat l'orella per una escletxa de la porta de l'estable, va sentir un bou que deia: «Demà arrossegarem un pes molt feixuc.»

Espalmat d'aquees estranyes paraules, va anar a contar-les a la gent de la casa, la qual restà, així com l'indiscret, intrigadíssim per la significació que podessin tenir.

No varen trigar, però, a treure'n l'entrellat, car l'endemà va ésser trobat mort el bouer, amb la circumstància de què el seu cadàver va fer-se tan feixuc, que calgué valer-se dels dos bous de l'estable amb tal de portar-lo fins al cementiri.

I, qui no ho vulgui creure, que ho vagi a veure.

ABECÉ



Ella: — Vaja, vés, ximplet, sembla mentida que en aquestes diades encara estiguis per a... "paveries".



Episodis i Aventures

Els terribles lleons de Tsavo

NARRACIO VERIDICA D'UN TESTIMONI PRESENCIAL

La catàstrofe

En descàrrec d'això, que jo mateix qualifico «la meva covardia», haig de recordar només l'espantós aldarull que regnava en la fossa en el moment que caigué la lleona a la trampa.

El lleó, amb l'estaca punxaguda clavada, no es cansava d'udolar feréstegament, sense interrupció.

La lleona, abrivada pels udols del seu company, i encesa i enllemi-nada pel bocí de carn que havia arrencat amb l'urpa de l'espalla i braç del senyor Patterson, rugia ferotgement, d'una manera eixordadora.

Però això rai, encara! El que a mi em féu perdre la poca serenitat que tenia va ésser veure el meu director ferit, tot cobert de sang, la cara pàl·lida, anant-se a repenjar a un recó, sense poder tenir-se dret, mentres la lleona, boja de ràbia, no es cansava de botre contra la reixa, saccejant-la furiosament, amenaçant amb arrencar-la dels seus encaixos, d'un moment a l'altre.

Qualsevol, al meu cas, què hauria fet?

El meu estimat director, desagnant-se en un recó, no podia pas deixar-se sense auxili; però si anava vers ell, aquella bèstia ferotge, enfel·lonida com un mal esperit, era capaç d'arrencar la reixa i devorar-nos en un instant...

El tret que havia gastat per la maleïda lleona no havia tingut cap eficàcia. Jo estava segur que li havia allotjat la bala dins de la pell, però fora d'haver-la enfel·lonida més, jo no veia que la bèstia estigués disposada a defallir.

Si no hagués tingut de carregar l'escopeta, és clar que no hauria vacil·lat ni un instant i hauria disparat novament contra la formidable lleona, però l'estat del senyor Patterson no admetia espera; i per això vaig córrer al seu costat amb el popòsit d'embenar-li la ferida i aturar l'hemorràgia.

Però aviat vaig veure que no hi havia manera de embenar-la aquella ferida, perquè allò era una desgràcia... Tot lo més que vaig poder fer fou posar-li un mocador (que de seguida va ésser xop de sang i recomanar al ferit que se'l mantingués ben pret per aguantar la sang.

Tot seguit em vaig girar per carregar el meu fusell.

—Pren el meu, que és carregat—em digué el director.

Era cert. No se m'havia ocorregut. Amb un ràpid moviment em vaig ajupir, per recollir l'escopeta del senyor Patterson, però quan anava a alçar-me, vaig sentir un gran pes que em queia a l'esquena i que em féu caure de mans a terra.

La temuda catàstrofe havia acabat per realitzar-se.

La lleona havia aconseguit arrencar la reixa, la qual acabava d'abandonar-se sota el pes de la fera.

Dintre la malaurança, haviem tingut sort que la reixa quedà apuntalada per la seva part superior, de fàiso que, arreconant-nos ben arrupidets en un extrem, per molt que la lleona estirés la pota per entre els ferros, li venia encara de mig pam per poder-nos-la clavar.

Vaig posar-me ben prop del ferit, tan arrambat com vaig poder, com emparant-lo amb el meu cos.

La lleona udolava terriblement, avençant la pota amb intenció de clavar urpada... Si la reixa cedia mig pam més érem perduts.



De sobte vaig adonar-me de la nostra poca sort. Tant el meu fusell com el del senyor Patterson havien quedat lluny de nosaltres, en terreny dominat per la fera.

Llavors, recordant-me que el senyor Patterson m'havia fet penjar al cinturó un bon ganivet de caça, vaig treure'l, disposant-me a escometre la lleona cos a cos, si així pot dir-se, tenint, com teníem, entre nosaltres una reixa mig caiguda.

El senyor Patterson havia perdut tanta sang que semblava esvaït, tan groc estava i tan incert era el seu esguard.

En veure'm amb el ganivet a la mà, remogué els llavis, però no va arribar a sortir-ne ni un bri de veu.

Amb la mateixa sinceritat que he confessat totes les vegades que vaig sentir defallir la meua valentia, haig de dir que en aqueix moment que refereixo, ni una engruna de por no feia tremolar la meua mà armada.

Vaig avançar d'una passa, i quan la fera anà per clavar-me urpada, vaig parar-li el cop amb el tall del meu ganivet.

El rugit que llençà la lleona era per espaordir a qualsevol. Amb la pota

penjant, però agafada amb l'altre a la reixa, m'esguardava terriblement, obrint una boca escumejant que feia basarda.

Tot seguit vaig donar-me compte de la gran eficàcia del meu cop de ganivet, en constatar que, havent de menester l'altra pota per apoiar-se a la reixa, la lleona ja no podia urpar-me quan m'atansés a recollir els fusells.

Així ho vaig fer, podent recollir el del senyor Patterson sense cap dificultat.

Llavors, amb una fruïció de la que jo mateix no m'hauria cregut mai capaç, vaig apuntar en mig del frontal de la lleona. Una detonació ressonà, i la bèstia feroçge caigué aplomada, deixant sentir un ronc afros.

L'altre lleó agonitzava, udolant pregonament.

Per alliberar-lo dels seus sofriments, el vaig rematar amb una bala.

Llavors, amb penes i treballs vaig redreçar la reixa perquè em deixés l'escala lliure d'entrebanc.

Tot seguit vaig agafar el pobre senyor Patterson, carregant-me'l a l'espatlla i així el vaig pujar, no sense que em calgués molt esforç per raó de l'estretor de l'escala...

En arribar a dalt em semblà que es movia:

—Senyor director, estem salvats—vaig dir-li, volent fer-me l'il·lusió que no era mort.

No em respongué, i el meu cor s'enconglí, pensant que el que duia damunt de les espatlles no era més que un cadàver.

Vaig fer un moviment per portar-lo millor i llavors, coincidint els seus llavis prop del meu clatell, vaig constatar, amb joia, que la seva alena es feia sensible a la meua pell.

—Encara respira—vaig pensar.

I, tant com vaig poder, vaig apressar el pas vers el campament.

De sobte em vaig quedar esglaiat. Darrera meu vaig sentir, ben clar i precis, el trepig d'una fera.

Vaig girar el cap, i no m'havia errat. Un lleó avençava vers nosaltres, silenciosament, atret pel rastre de sang que deixàvem al nostre pas.

—Que sia el que Déu vulgui!—vaig pensar.

Sense forces per córrer amb un pes tan considerable com duia, i sense més braó per lluitar, vaig donar-me per perdut. No vaig fer més que invocar el nom de Déu per preparar-me a ben morir.

El trepig ja era més proper. Ara... Ara...—pensava jo, sentint una fredor de glaç que em pujava per l'espinada.

De sobte el lleó féu un salt. Jo vaig ajupir-me instintivament, però en el mateix moment va ressonar una descàrrega de més d'un fusell i el lleó va venir a caure, fent una tumbarella a quatre passes de nosaltres.

El que havia passat era que els vigilants, havent sentit que cessaven els rugits, creient que ja no hi havia cap perill, havien sortit, treballant amb el lleó que em seguia. Per sort, aquest cop no varen fugir i tingueren l'encert de fer blanc, salvant-nos d'una mort segura.

Aquell lleó era l'últim dels menjadors de carn humana de Tsavo. Ara ho puc afirmar rodonament, perquè ja cap més lleó no féu irrupció al nostre campament mentre duraren les obres del ferrocarril de l'Ouganda.

El senyor Patterson arribà molt greu. Durant cinc dies i cinc nits semblava que a cada instant havia de finir... Déu volgué treure'l de perill i recorda perfectament el moment que la reixa de la fosa caigué inclinada

al nostre damunt. «En aquell moment vaig perdre el món de vista, segur que era l'últim de la nostra vida».

... Així acaba el coratíós delineant, que una part tan principal i tan activa prengué en l'extermi dels terribles lleons de Tsavo, la seva interessant narració que amb tanta fidelitat com hem pogut havem transcrit aquí.

JIM FIT



- No puc sofrir aquesta mania que tenen els xicots de jugar continuament a futbol!
- Doncs a mi m'agrada d'allò més!
- Es que vós deveu ésser entusiasta del deport!
- No, és que sóc sabater!

El nostre fulletó

Liseta de Constans o les astúcies d'en Fidel Delfí

és el títol de la nova novel·la d'En Josep M.^a Folch i Torres, amb il·lustracions d'En Joan Junceda.

FACÈCIES
DE
LAVORA
DEL
FOC

Els mals estudiants

Conta en Nour que, quan l'inspector X visità el col·legi del senyor Sargantana, aquest estava groc com un pot de tintura de «lloro». Estava cert de què els seus deixebles no sabien una paraula de res i tenia una por enorme de què contestessin disbarats.

—Sobre tot—els havia recomenat, —no contesteu bestieses, confiant en endevinar la resposta, ho sentiú?

Però no estava gaire segur de què el creguessin. Per sort, el primer alumne interrogat per l'inspector, confessà ingènuament que no sabia una paraula del que se li preguntava.

El segon alumne no sabia gaire

més. I el tercer, tres quartes parts del mateix.

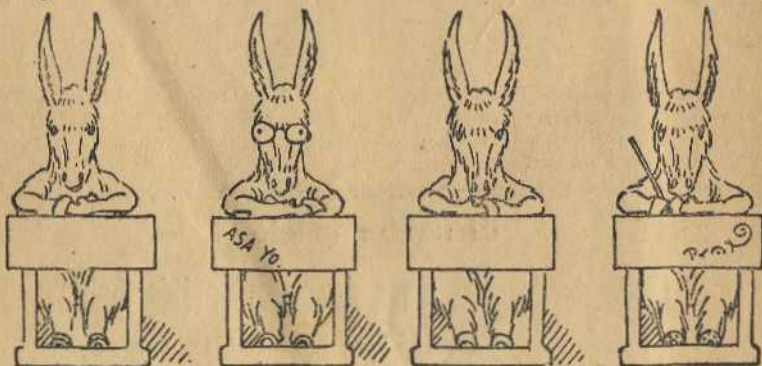
Aleshores, l'inspector, quelcom disgustat, però bella persona, es decidí a interpel·lar a un quart alumne, el més ignorant de tots.

—Apa, tu, que fas cara de llest, estic convençut de què em sabràs contestar millor que els teus companys.

El Sr. Sargantana es va tornar de trenta mil colors. Tot justament aquell que no podia parlar que no digués alguna ximpleria!

—Vaja,—afegí paternalment l'inspector—no tinguis por, i digues-me, digues-me, veïam: quins són els quatre mots més emprats en aquesta classe?

—No ho sé pas!—barbotejà el dis-



sortat, confós per aquella pregunta imprevista.

—Justa!—va observar, somrient, l'inspector.—Ho veus com has contestat perfectament al tema que et preguntava?

El Sr. Sargantana, si no es va ferir, li va mancar un cantell de «duro».

L'economia anglesa

Són molts els qui s'estranyen de què els fills d'Anglaterra sien quasi bé els amos dels diners a tot el món, però el qui s'admira és que desconeix la gran virtut de l'estalvi útil a Anglaterra. No és que sien escanya-pobres ni jueus; és que tenen un gran sentit pràctic i saben aprofitar degudament una lliura esterlina.

A fi de provar aquesta afirmació vos explicaré un cas. Pels volts de la ciutat de Londres vivia un humil venedor de queviures, que per a guardar de rates la botiga, havia criat un gat magnífic, que era l'orgull de la casa.

I era un gat molt ratador. Ratolí que tenia l'hora tonta de voler tastar el formatge o el sucre, ja es pot dir que havia begut oli. Així no cal afegir-vos que entre gat i botiguer hi havia una amistat ferma, commoguda només pel fet de què la mixina era rondallera i li agradava sortir de casa sovint, sovint... Res, que es passava la vida al carrer!

I quan volia tornar a entrar, uns miols a les vidrieres, i l'amo, ja se sabia: deixa la feina, vés a la porta,

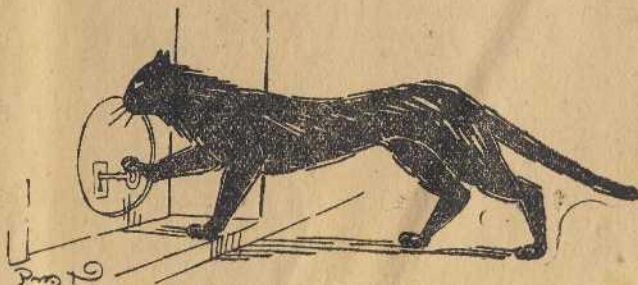
i obra, que el senyor gat no s'impacienti.



Això, evidentment, era un destorb pel botiguer, perquè li feia perdre bona part de temps. Ell havia calculat:—Cada vegada que el gat surt, em fa perdre un minut. Surt tantes vegades al dia, que fan... tant. Al cap de l'any, al voltant de seixanta cinc hores... No em convé! Hi perdria diners!

L'anglès, home pràctic, féu fer a la porta un forat rodonet amb una portella automàtica, que el gat no havia de fer més que empènyer per entrar o sortir. L'enginy li costà cinquanta pessetes i al cap d'un any, el botiguer s'havia ja beneficiat de vint pessetes. I com que a cada vegada, les sortides del gat li costaven menys temps, seguint la proporció d'estalvi i posat aquest estalvi a guany, li fou la base de la fortuna.

I heu's aquí per on, sense destorbar per res les aficions del gat, l'anglès hi va fer una fortuna. Apreneu!





—Guàrdia, guàrdia!... Ven aqueil senyor tan mudat? Doncs m'acaba de prendre un pollastre de la parada.

—Aqueil del barret de copa? Mestressa, em sembla que badeu.

Hem rebut el següent

TELEGRAMA

Orient, 15 XII-23

Enorme demanadissa volums
BIBLIOTECA PATUFET i VIATGES GULLIVER
Teniu stock?
Melcior, Gaspar i Balthassar.

No s'espantin SS. MM. En trobaran a casa nostra i a totes les bones llibreries de Catalunya.

Ara, que si tan gran és la demanadissa, potser s'acabin!... En fi, VV. MM. mateixes! Si de cas veuen que no en tenen prou, no en deixin més que a aquells nens que hagin fet bondat de la més bona.



—Dispensí, pero aquella dona que ven pollastres me diu que vostè n'hi ha pres un.

—Molt cuidado amb lo que vós dieu, guàrdia; mireu que jo sóc...

El gall:—Cocorococ...!

El guàrdia:—...Un grandíssim pollastre és lo que vostè és. Apa, al quarteret!

Engrunes de dolor

El cas que us vull explicar, estimats patufistes, és rigorosament històric. Va ésser per l'agost d'enguany que l'etzar va menar els seus passos envers les grans avingudes dels «Camps Elíseus» de Lleyda.

Era una tarda, càlida sols s'oïa el tràfec dels autos que es confonia amb el so melondrós dels carros, i el freiseig del Segre, que lliscava dolçament enllà, mentre uns pescadors de canya anaven passant la tarda tot gaudint de la forta solejada. Jo estava meravellat de albirar aquells grans caminals tots rodejats de jardins; per millor fruit d'aital bellesa em vaig asseure en un banc que hi ha a la fi d'un passeig tot voltat de boixos; no feia pas molt que m'hi estava, que en el mateix banc hi varen venir dos infants, un nen

i una nena; de seguida vaig veure que eren germans; el nen tenia unes galtes fresques i rosades com un matí primaveral; la nena, gentil com una cançó, i bonica com una poncella d'aquells roserets florits, però si llurs carones les tenien tan boniques i el posat tan gentil, llurs vestidets eren bruts i espellifats. Una gran curiositat m'empenyí a saber qui eren els nou vinguts, i vaig començar a preguntar-els-hi coses:

—D'on sou, nens?—La nena, a l'oïr que els parlava, es va agafar, tota temorenc, del braç del seu germanet, i aquest em va contestar que eren fills de Barcelona.

—Ah... de Barcelona, sou? I com és que sou aquí?

—Hi vàrem venir amb el pare i la mare.

—I estan aquí, a Lleyda?

—El pare sí, la mare ja fa mig any que és morta—i a l'evocar el record de la seva mare se li van omplenar els ulls, de llàgrimes; la nena, al veure plorar el seu germanet, també el va ajudar. Després d'un moment de silenci, el nen em va contar tota una història punyent que veuran els amiguets que tinguin la paciència de llegir aquells mots dits d'un infant de cor tan bo com tots vosaltres.

—Jo em dic Rafel—va dir el nen—però com que la mare sempre em deia Falet, és per això que tots els nois del carrer em criden per aquest nom, la meva germaneta és diu Flo-



—Me'n valg a fer una tournée per França.

—Que ja hi haves estat?

—No.

—Com és, doncs, que dius que vas a fer una "tournée"? Per a "tornar" a un lloc, seprecis haver-hi anat abans

rentina; deu fer uns tres anys que estem aquí a Lleyda.

El meu pare és d'aquests que arreglen camins i carreteres. Al principi que estàvem aquí, tot anava molt bé: el pare treballava, la mare endregava la casa i a nosaltres; però, al cap de poc temps el pare es va donar al joc i a la beguda, i moltes vegades tornava a casa tot malhumorat, fins algun dia pegava a la mare, i la meva germaneta i jo ploràvem molt quan el pare feia això, perquè la mare era molt bona, i moltes vegades quan el pare era fora, ens abraçava i petonejant-nos, plorava... plorava..

I va venir un dia que la mare no es va alçar del llit; a l'endemà, tampoc; cada dia estava més malalta... era per la collita de les olives, ho recordo pla bé, era pel novembre de l'any passat, un dia tot trist... amb la meva germaneta estàvem a l'entrada, tot mirant la cara contristada del nostre pare... i va ésser a entrada de fosc quan el pare ens va agafar i ens va portar a dalt del quarto on, estirada al llit, hi havia la mare tota groga... encara em sembla que la senti... quan ens va veure, va provar d'alçar-se i no va poder... El pare ens va acostar amb ella, i la mare, la nostre mare, ens va besar molt fort... Tenia els llavis freds... i d'ençà d'aleshores que ja no l'hem vista més...

Un senyor rector que va venir, ens va dir que preguéssim força per ella, que era al Cel... i jo hi voldria anar amb la meva mare...

En arribar en aquest punt els dos germans es van posar a plorar, i jo, tot entendrit, els vaig amanyagar, per allunyar aquella angoixa que tant devia fer sofrir aquells cors d'infant. Però en Falet, al cop de poc, va seguir la seva narració:

—Al principi que la mare ens va mancar, el pare treballava, una bona veïna es cuidava de nosaltres; però com més temps anava passant, més



—De quina classe li agraden més, dels forts o dels tous?

—Que no veu el marit que vaig escollir? Tot ell és un massapà!

ens oblidava i només el veïem a les nits el pare, i ara... ara... quasi no el veïem mai... Ja no deu pensar-hi amb nosaltres... Alguna begada ve begut i ens pega, però nosaltres no li tenim cap mica de malícia, no; cada dia, quan anem a dormir, preguem força a la Verge; oi, Florentina?, perquè el nostre pare ens torni a estimar oom en aquells temps que ens feia jugar, asseguts a la seva falda; perquè de dolent no ho és el nostre pare, jo ja voldria ésser més grandet per poder-lo ajudar; ell cada dia va essent més vell...

La interessant explicació d'en Falet fou tallada per una fresa que vam sentir; darrera nostre en va sortir un home mal forjat, el qual, amb les llàgrimes als ulls, sols va dir aquets mots:

—Fills meus!

—Pare!—van dir els dos infants alhora:

—Veniu, tu Rafalet, Florentina.

He anat a casa i no vos he trobat. Unes veïnes m'han dit que éren aquí; al veure-us parlar, vos he volgut escoltar el que dèieu, i les teves paraules, fill meu, m'han fet obrir els ulls, aquests ulls que el vici ja feia temps m'havia tancat. Vos demano que em perdoneu de tots els sofriments que heu passat per culpa meua; d'avui en avant prometo tenir força cura de vosaltres, veniu als meus braços, fills meus!

Aquí, volguts patufistes, es va desenrotllar una escena plena de tendresa, que la meua ploma és incapaç de transcriure en aquestes quartelles, però estic segur que els vostres cors endevinaran.

Després d'uns breus moments, quan aquell pare i els menuts es van despedir de mi, em vaig sentir més sol al mig d'aquells grans «Camps Eliseus» de Lleyda.

VENTURA MASIP



Vacances de Nadal

Que ho sap, en Jordi, que passaré les vacances de Nadal amb vosaltres?—preguntà l'Anna a la seva amiga Eulària.

—Ja ho crec!—respongué aquesta.—Tan aviat com vares dir-me que el teu pare et deixava quedar a Barcelona, ho vaig escriure de seguida al meu germà, al pensionat, Sabia que havia de plaure-li la notícia i per això em vaig apressar a donar-l'hi.

—No sé si haurà rebut amb tanta alegria com suposes la notícia de què em trobaria aquí, perquè, amb el teu germà, si ja no te'n recordes, varem quedar renyits aqueix estiu darrer.

—Encara hi penses? Si allò no va ésser més que una criaturada!

—Ja ho sé, però em va molestar molt.

—Jo ni em recordo del que va passar—féu l'Eulària.

—Doncs jo encara em sembla què el sento, quan va dir-me, amb aquell to mofeta que el teu germà sap fer quan vol: «No ho sabia que vostè fos aficionada a la pintura...» Total, perquè aquell dia m'havia posat un xic de llapis als llavis... Bé, de què rius, ara, tu?

—De res, de res... Sinó que ara pensava que mai més no te n'hias posat de coloret.

—Que et penses que ho faig per ell?

—No dic pas tant...—acabà somrient, l'Eulària.

L'Anna es mossegà el llavi.

—Que t'has enfadat, Anna?—li demanà la seva amiga, abraçant-la per la cintura.

—No pas amb tu, Eulària. Però, el teu germà, que no es pensi que li pugui perdonar així com així aquella ofensa.

En Jordi arribà del pensionat, amb aquella alegria que les vacances de Nadal donen al cor i que amb altra cosa no es pot comparar.

Abraçà abundantment el seu pare i la seva mare, i després, quan anà vers el recó on havien quedat la seva germana i l'amiga, aviat s'adonà que aquesta li feia un paper d'aquells capaços de deixar fred un ferro roent.

En Jordi volgué saber la causa d'aquella actitud, però ella no es digué respondre-li tan sols.

La germana d'en Jordi va respondre per ella:

—Es perquè li vares dir que «era aficionada a la pintura».

—Dongui-ho per no dit, Anna, i fem les paus—li demanà ell oferint-li la mà en senyal d'arnistat.

Però ella no donà pas la seva. Potser interiorment s'hi sentí decantada, però el fet és que no li acceptà la mà.

En Jordi en tingué una gran pena i la seva germana també.

—Mai, mai no li perdonaràs, Anna, al meu germà la seva falta?—li preguntà després l'Eulària.

Ella féu un gest de disgust, i digué:

—Millor que no me'n parlis més, Eulària.

Eren a les postres del dia de Nadal. En Jordi s'havia passat tot el dinar mirant-se l'Anna amb un posat d'infant graciós que demana perdó a la mare, però ella res.

Al cap de taula, els pares i les persones de més edat trincaven amb llurs copes de xampany.

En Jordi alçà la seva:

—Anna, li prego: Trinquem a la nostra amistat.

Ella refusà.

En aquell moment, la minyona entrà portant una carta pel senyoret Jordi.

Hi hagué una petita expectació.

En Jordi, després de demanar la vènia, obrí la carta i llegí les primeres ratlles. Sobtadament una vermellor molt marcada se li féu a les galtes i, per més que s'hi esforçà, no va poder ocultar la seva emoció.

L'Anna se'l mirava amb un vivíssim interès. Algú a taula va fer broma d'aquella lletra i de l'efecte que produïa a en Jordi.

Un oncle bromista arribà a preguntar en veu alta, i amb molta intenció:

—Que és d'un o d'una?...

En Jordi es guardà la carta.

A l'hora del cafè, en el saló del piano, on s'havia muntat el pessebre, l'Anna digué a l'Eulària, a cau d'orella:

—Miraràs de saber-ho de qui és aqueixa carta que tant l'ha afectat?

L'Eulària somrigué, i va respondre-li:

—Li preguntaré.

En aquell mateix moment, l'oncle ocurrent tornà a al·ludir la carta.

—De qui és?—preguntà el pare.—Tothom està molt intrigat amb aquesta carta.

—No es pot saber de qui és?—preguntà l'Eulària.

En Jordi no tingué més remei. Es va treure la carta de la butxaca i digué:

—Es d'un noi del pensionat; d'En Carles Fondell.

—D'un company de col·legi, i l'ha fet tan efecte aquesta carta?—preguntà l'oncle, sense acabar-se'l de creure.

En Jordi semblà com si es resistís a parlar-ne, però altre cop hi havia una gran expectació, i sobretot, en alçar el cap, els ulls d'en Jordi varen trobar l'esguard de l'Anna, que semblaven suplicants.

—Es que amb aquest noi em va passar un fet...—inicià ell.

—Que el conti!—demanà l'oncle, tot encenent un bon cigar, després del cafè.

—No crec que pugui interessar-los gaire...—s'excusà en Jordi.

I, veient que, per això, tots seguien escoltant, explicà:

—L'entrada d'en Carles Fondell a col·legi portà una veritable revolució, per causa del seu gènit absolut i cercador de raons. Als pocs dies ens tenia a tots aterroritzats, perquè era, damés de tot, forçut i dolent. Tot ens ho prenia i ell era el primer en anar al pare professor queixant-se que nosaltres li havíem pres quelcom. Era injust i

cruel. Amb motiu o sense ens pegava i ens injuriava, i tothora es vantava d'ésser el més forçut i el més valent del pensionat.

Un dia, al pati, vàrem presenciar una escena que ens va indignar a tots. En Carles Fondell havia agafat la mà d'un noi, un dels més petits de la classe, i l'hi anava torçant violentment per fer-li dir qui era que havia cridat «Fondell vedell!» quan ell acabava de passar.

El noiet no ho volia dir. Bon company, no volia traïr l'autor de l'inofensiva broma; que d'aquests gestos de noblesa dels infants, molts de grans en podrien aprendre...

«Digues, qui ha estat?»—repetia el bàrbar, i cada vegada anava tor-



cant més la mà. Tots ens ho miràvem, pàl·lids d'indignació, immòbils i acovardits perquè teníem la convicció que res no podríem contra d'aquell noi forçut i cruel.

En aquell moment el pare professor no hi era. I l'«ayon», que estava llegint en un recó del pati, respongué al que hi anà amb l'embaixada, que era mal ofici el d'espieta. Llavors em vaig fixar que els ulls del pobre noi s'omplien de llàgrimes, mentres els seus llavis es contreïen en un rictus dolorós. El que va passar per mi jo no ho puc explicar. Només sé que va ésser com una flama de ràbia que em pujà a les galtes i als ulls, i sense mesurar les conseqüències, vaig llençar-me contra el bàrbar, i amb els punys closos de dret a la seva cara, li vaig donar tan forta empenta que el malaurat tingué de deixar anar la mà que estava turmentant anant a caure de cap contra l'aresta de la vorera del pati.

L'«Ayo» corregué i va alçar en Carles, qui tenia un esboranc al cap, del que rajava sang, i un ull tot inflat i moradenc a conseqüència de la meua escomesa.

Em varen castigar rigorosament i vaig plorar molt, tancat al quarto. La visió d'en Carles ensagnat no em deixava ni de nit ni de dia. Jo, que mai no havia pegat a ningú, no sabia avenir-me que hagués tingut tant de coratge i tanta força per fer el que havia fet.

Tota la ràbia contra en Carles havia desaparegut del meu cor fent lloc a un sentiment de penediment i de compassió.

Va ésser llavors que vaig rebre la carta de la meua germana dient-me que per les vacances de Nadal fariem el pessebre més gros que mai, que ens divertiríem tant, que tindríem, durant les festes, l'oncle Micens, i que l'Anna passaria les vacances a casa...

Tot seguit vaig comprendre que l'estat del meu esperit no em deixaria gosar de les alegries del Nadal... L'angoixa no em deixava...

Quan vaig haver complert el càstic que em varen imposar i vaig tornar al menjador, els companys em varen dir que em guardés d'en Carles, perquè havia promès que es venjaria de mi.

Faltaven dos dies per les vacances... Més val acabar-ho d'un cop—vaig pensar. Estava cansat de veure en Carles mirant-me de reüll; i endevinava com frissava veient que mai no em podia trobar sol. Vaig atansar-m'hi i li vaig dir:

—Si em vols pegar, em trobaràs darrera el pavelló del jardiner.

I, sense esperar resposta, vaig córrer cap a l'indret que acabava de dir.

Al cap d'un moment en Carles comparegué. En veure'l, no vaig fer més que deixar caure els braços al llarg del meu cos.

Ell vingué depressa, depressa, però, veient-me en aquella actitud, es quedà parat de sorpresa.

—Pega'm, Carles, ja em pots pegar—li vaig dir—Jo et vaig fer mai, és just que tu me'n facis a mi...

Sentint-me parlar així el noi no sabia el que li passava. Em mirà i em tornà a mirar i jo no sé el que devia passar pel seu interior, com no sé tampoc el que va passar per mi, que tot d'un, ell i jo a un mateix temps vàrem obrir els braços, pronunciant aquest mateix mot: «Perdona'm».

En aquell moment arribava el Pare professor, seguit de tots els nois. Alguns que s'havien adonat de la nostra absència, li ho havia anat a dir, tement que haviem anat a barallar-nos. Quan, en lloc d'això, ens trobarem abraçats, no cal pas dir la sorpresa i la joia de tots.

El Pare professor tenia el ulls plens de llàgrimes. Bé prou volia dissimular ell, però tots ho vàrem veure que plorava de tanta satisfacció.

Els de més prop seu varen sentir com murmurava:

—Estic orgullós de tenir-vos a la meua classe. Que Déu us pagui el bon Nadal que em donareu.

Quan en Jordi acabà la seva explicació, tothom estava enternit. Fins l'oncle jovial havia de tossir per dissimular la seva emoció. L'Anna fou la primera a parlar. Allargà la mà tremolosa a en Jordi i li digué:

—Si em vol fer aquest honor, Jordi.

I es van donar les mans.

—I la carta que ara et tramet, què diu?—li preguntà encuriosida la germana.

—Diu això—respongué simplement en Jordi:

«Estimat amic: Vull que el mateix dia de Nadal rebis l'expressió del meu afecte i del meu agraïment. Mai no havia passat un Nadal tan feliç; mai no l'havia fet passar tan feliç als meus pares. Perquè, tan absurd i barroer com era a col·legi, més ho era encara a casa. Jo no sabia el goig dolçíssim del perdonar i de l'estimar, i per tu ho he sapigut, estimat amic Jordi. Que Déu t'ho pagui!».

Ara el qui sentí vacil·lar-li la veu i omplenar-se-li els ulls de llàgrimes fou en Jordi.

Però, mentres plorava, el cor li vessava d'aquella dolça alegria, la més dolça i la més santa de totes les alegries.

JOSEP M.^a FOLCH I TORRES

ESPECTACLES PER A INFANTS

TEATRE CATALA ROMEA

Demà diumenge, dimarts diada de cap de any i dijous, extraordinàries representacions del grandios espectacle, d'en Josep M.^a Folch i Torres.

ELS PASTORETS

O L'ADVENIMENT DE L'INFANT JESÚS

Un pròleg, 5 actes, 18 quadres. Presentació esplèndida. Eixit dels nous quadres *De cep a l'infern* i *Les calderes d'en Pere Botero*. *Dances populars*.

REGAL d'un número als petits espectadors, pel sortitge de joguines del dia dels Reis

Represa de la reina de les rondalles

LA VENTAFocs

CONSULTEU CARTELLS I DIARIS

Ja ha sortit!!!

S'ha posat a la venda el calendari d'EN PATUFET per a l'any 1924, que està ple de interessants contes, xistos i rondalles dels millors narradors, i xistosíssimes historietes dels nostres dibuixants, que hi han abocat tota llur gràcia, la major part d'elles impreses a mantes colors, com ja és costum en les nostres revistes.

PATUFISTES!! Apresseu-vos a adquirir-lo, car, amb la demanadissa que n'hi ha, és segur que n'hi haurà per molt pocs dies.



Pel·lícula de la setmana

Pues llegó la Navidad,
que es fiesta muy celebrada;
os la deseo colmada
de dicha y prosperidad,
o, hablando con puridad,

por no andar con más razones,
de pavos y de turrone
de mazapán, yema i nieve;
y, por más satisfacciones,
que os sea la purga leve.

NYIC



ENDEVINA ENDEVINETA

DIABOLO NUMÈRIC

1234567 Nació europea
34164 Nom de dona
454 »
4 Vocal
523 Tots en tenim
14325 Nom d'home
3416454 Nom de dona

A. ABAD.

donguin el nom d'un poble de la província de Barcelona.

ALIGA.

TERÇ DE SÍL·LABES

. . .
. . .

TARJA

MARTÍ TORRA DEU
SALLENT

Sustituir el punts per lletres de manera que llegin verticalment i horitzontal resulti: 1.^a ratlla, animal; 2.^a ratlla, verb; i 3.^a ratlla, temps de verb

Combinar aquestes lletres de manera que

J. Q.

Solucions a l'insertat en el número anterior

Al terç de síl·labes: Manresa, remaba, Sabadell.

A la tarja: La família del capità Delmar.
Al logogrif numèric: Menargès.

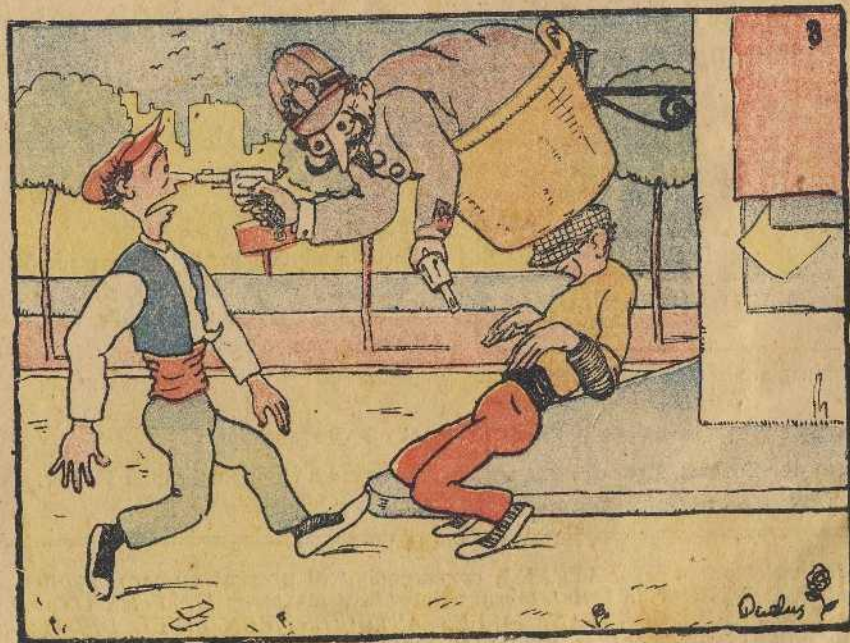
El suplement d'EN PATUFET, corresponent al present número, publica el primer fullot de la interessant novel·la d'En Josep M.^a Folch i Torres LISETA DE CONSTANS O LES ASTUCIES D'EN FIDEL DELFI. Amb aquest suplement es regala el conte complet «Bé per mab», per Guillén d'Oloró.



—Tú, Lleganya: vigila mentre jo m'enduc aquest cove de roba.



—Renoil Que pesa!...



—Aïto!...

—Ai, la mare!